

Københavns Universitet

Anlægsrapport - F413/FP294 dunbirk (*Betula pubescens*) - fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010

Christensen, Thomas Balle; Jensen, Viggo

Publication date:
2008

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Christensen, T. B., & Jensen, V. (2008). *Anlægsrapport - F413/FP294 dunbirk (*Betula pubescens*) - fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010*. Skov & Landskab, Københavns Universitet.

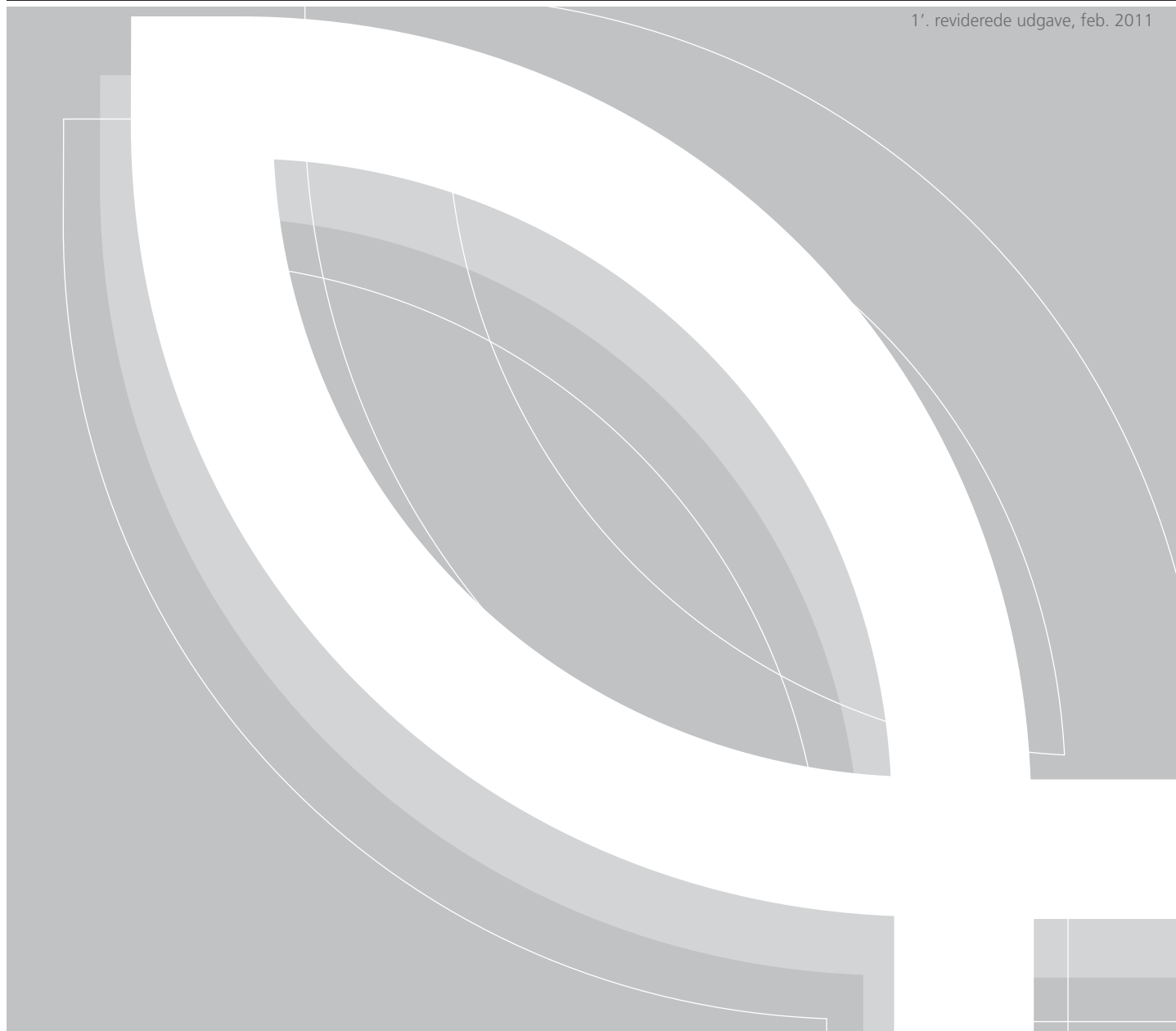

Anlægsrapport - F413/FP294 Dunbirk (*Betula pubescens*) - Fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010

ARBEJDSRAPPORT SKOV & LANDSKAB

52 / 2008

1'. reviderede udgave, feb. 2011

BSO i landskabsprogram/FP294
Såningsår: F 2004 - Plantnings år: F 2007
S&N, Søhøjlandet, Bærmose-Himmerige Skove

Viggo Jensen

Titel

Anlægsrapport - F413/FP294 Dunbirk (*Betula pubescens*) - Fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010

Forfatter

Viggo Jensen

Serie

Arbejdsrapport Skov & Landskab nr. 52-2008

Rapporten publiceres udelukkende elektronisk på www.sl.life.ku.dk

ISBN

978-87-7903-374-0

DTP

Melita Frølich Jørgensen

Udgiver

Skov & Landskab

Københavns Universitet

Hørsholm Kongevej 11

2970 Hørsholm

Tlf. 3533 1500

www.sl.life.ku.dk

Bedes citeret

Jensen, V. 2008. Anlægsrapport - F413/FP294 Dunbirk (*Betula pubescens*) - Fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010. Arbejdsrapport nr. 52-2008 Skov & Landskab. 1'. reviderede udgave, feb. 2011

Gengivelse er tilladt med tydelig kildeangivelse

I salgs- eller reklameøjemed er eftertryk og citering af rapporten samt anvendelse af navnet Skov & Landskab kun tilladt efter skriftlig tilladelse

Landskabsfremavl: Bedre plantemateriale af danske landskabsplanter til skovbryn, vildtplantninger og læhegn er et samarbejdsprojekt mellem Skov- og Naturstyrelsen (Miljøministeriet) og Skov & Landskab (Københavns Universitet). Projektet blev påbegyndt i 2001 og benævnes i kort form "Buskprogrammet". I programmet kortlægges, indsamles og opformeres den danske genpulje for ca. 30 hjemmehørende vedplanter med henblik på at sikre en bæredygtig anvendelse.

**Udskrift fra
Skovtræforædlingens Slægtskabsdatabase**

Lokalitet[F413]

Dunbirk

Afkomsforsøg F413

FrøplantageFP294

Såningsr F 2004

Plantningsår F 2007

Distrikt	S&N. SØHØJLANDET
Skov	BÆRMOSE-HIMMERIGE
Region	REGION MIDTJYLLAND
Land	Danmark
Titel	BSO i landskabsprogram/FP294 dunbirk (<i>Betula pubescens</i>) 2007
Parallelforsøg	F419/FP295 – Drastrup Skov, Himmeland
Formål	Formålet er fremavl af danske træer og buske til brug i skovbryn, vildt-plantninger og læhegn. Indsatsen baserer sig på genetisk brede puljer og til vejebringelse af lokalt plantemateriale, som tåler klimaet i det åbne landskab. Artens popularitet i landskabsplantninger har medført et behov for at finde bedre og tilstrækkeligt med frø af dansk herkomst.
Design	Forsøget består af 12 blokke med 10 rækker a 4 parceller i hver blok = 40 parc/blok. Parcelstr: 4 planter i række. Blokke 2, 6 og 10 har hver en appendixparcel (rk 21). Forsøget er stort set balanceret. Rækkeafstand 3 m. Planteafstand 1 m. Rækkerne er orienteret S-N, og 1. række starter i det sydvestlige hjørne Anlægget er designet af Jan Svejgaard Jensen

Plantemateriale	Plantematerialet kommer fra 87 udvalgte træer i 8 danske naturbevoksninger: Svanemosen, Kongens Mose, Buskene (Haderslev Sønder-skoven), Hald Ege, Pøtsø Mose, Gjern Bakker, Tofte Skov og Åby Bjerg. Ved udvælgelsen er der lagt vægt på sundhed, form og vækst. Frøet er sået i 2004. Planter udplantet som 3/0 planter pga. få planter blev udsået i 2005. (Planter fra den anden udsåning blev udplantet i FP295 som 2/0 planter i foråret 2008 i Drastrup skov.
Areal	0,9 ha. Arealet skråner svagt mod syd og er meget jævnt topografisk. Tidligere landbrugsjord, som er inddraget til skovrejsning for ca. 20 år siden. Forud for etablering af denne frøplantage var det bevokset med lærk. Mod nord er blandingsbevoksning af eg, mod øst rester af den tidligere lærkebevoksning. mod vest og syd er åbne småarealer (som kan tilplantes med andre buskarter eller henligge ubeplantede) ud til spor. På den anden side af sporet er randbevoksninger af forskellige træer og buske.
Etablering	Bevoksningen af lærk blev fældet, og der blev ryddet kvas på arealet, men ingen yderligere kulturforberedelse. Forsøget blev udstykket af Knud Stenvang fra PL, planterne fordelt til blokke og udplantet af Henrik Andersen og Mette Jepsen fra PL sammen med 2 af distriktets medarbejdere, Flemming Overgaard og SLing-studerende Christina Mazur.
Aftaler med distriktet	Der henvises til Skov- og Naturstyrelsen Øresunds almindelige aftaler for frøplantager på skovdistrikterne, dvs. at vedligeholdelse og renholdelse af BSO foretages af SNS Øresund. I tvivlstilfælde kontaktes SNS Øresund.

Referencer

Jensen, J.S., Jacobsen, H.S. og Jensen, V. 2009. Indsamling af frø fra dunbirk (*Betula pubescens* Ehrh) i 2003 i det vestlige Danmark - Fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010 Arbejdsrapport nr. 92-2009, Skov & Landskab

Christensen, T.B. og Jensen, V. 2009. Anlægsrapport – F419/FP295 Dunbirk (*Betula pubescens*) - Fremavl af træer og buske til landskabsformål 2001-2010. Arbejdsrapport 66-2009, Skov & Landskab

Målinger

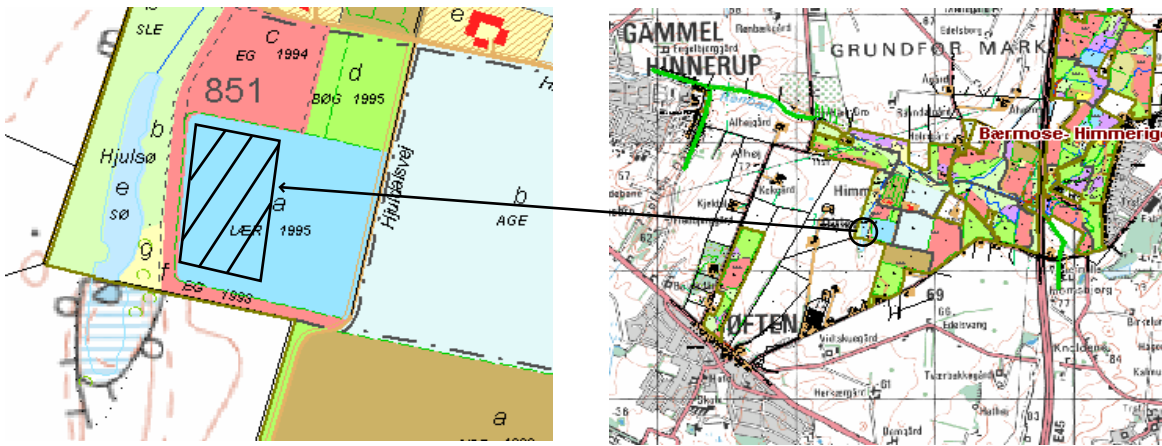
Planlagte målinger		Udførte målinger	
HØJDE	2007	HØJDE	2007
HØJDE	2011		

F413

F413/FP294

11

9

7

01	S15256	S15255	S15252	S15250	S15249	S15253	S15240	S15249	S15254	S15319
02	S15273	S15264	S15258	S15260	S15240	S15269	S15253	S15250	S15252	S15266
03	S15265	S15261	S15296	S15261	S15283	S15290	S15259	S15256	S15316	S15261
04	S15317	S15277	S15303	S15301	S15274	S15295	S15274	S15280	S15271	S15283
05	S15306	S15304	S15302	S15290	S15314	S15311	S15308	S15309	S15303	S15305
06	S15312	S15314	S15309	S15308	S15312	S15341	S15315	S15311	S15295	S15304
07	S15315	S15318	S15328	S15340	S15316	S15323	S15294	S15327	S15328	S15312
08	S15322	S15345	S15343	S15341	S15330	S153815	S15332	S15339	S15342	S15349
09	S15329	S15342	S15336	S15323	S15353	S15350	S15329	S15314	S15347	S15350
10	S15348	S15349	S15350	S15352	S15329	S15343	S15240	S15343	S15352	S15282

11	S15255	S15250	S15251	S15353	S15252	S15240	S15250	S15255	S15252	S15256	S15253	S15249
12	S153815	S15256	S15307	S15309	S15260	S15259	S15261	S15256	S15261	S15266	S15254	S15259
13	S15302	S15342	S15303	S15346	S15290	S15274	S15277	S15264	S15269	S15267	S15271	S15274
14	S15306	S15314	S15257	S15312	S15303	S15273	S15302	S15294	S15283	S15290	S15304	S15303
15	S15264	S15260	S15261	S15258	S15309	S15265	S15283	S15296	S153815	S15309	S15308	S15311
16	S15273	S15277	S15281	S15265	S15312	S15304	S15314	S15328	S15280	S15295	S15294	S15305
17	S15296	S15341	S15340	S15328	S153815	S15329	S15341	S15317	S15328	S15312	S15277	S15314
18	S15290	S15317	S15308	S15304	S15342	S15331	S15340	S15340	S15329	S15316	S15347	S15327
19	S15318	S15336	S15322	S15323	S15343	S15345	S15347	S15322	S15353	S15332	S15350	S15349
20	S15350	S15352	S15353	S15349	S15349	S15352	S15348	S15323	S15339	S15342	S15343	S15352
21				S15348				S15353				

12

4-træs
parcel
ler

***

10

8

11	S15252	S15253	S15349	S15350	S15251	S15240	S15319	S15249	S15264	S15260	S15263	S15353
12	S15251	S15249	S15319	S15250	S15259	S15253	S15268	S15266	S15262	S15250	S15251	S15258
13	S15254	S15240	S15266	S15268	S15276	S15271	S15283	S15273	S15265	S15259	S15261	S15247
14	S15256	S15276	S15259	S15271	S15296	S15303	S15279	S15254	S15286	S15296	S15273	S15271
15	S15283	S15279	S15297	S15274	S15291	S15316	S15261	S15297	S15303	S15307	S15302	S15313
16	S15303	S15280	S15304	S15282	S15307	S15309	S15308	S15305	S15306	S15305	S15290	S15323
17	S15308	S15309	S15307	S15305	S15352	S15323	S15321	S15353	S15340	S15312	S15318	S15324
18	S15312	S15326	S153S15	S15328	S15326	S153S15	S15342	S15324	S15308	S153S15	S15309	S15344
19	S15316	S15349	S15327	S15321	S15344	S15350	S15339	S15346	S15349	S15353	S15336	S15346
20	S15324	S15333	S15329	S15350					S15350	S15348	S15342	S15352
21		S15353	S15339	S15352								

2

4

6

Arbejdsrapporter Skov & Landskab

- Nr. 11 · 2005 Genetablering af skov på stormfaldsarealer ved naturlig foryngelse
- Nr. 12 · 2005 Vorsø Skov VI
- Nr. 13 · 2005 Skærmstilling og underbeplantning af rødgran i Gludsted Plantage
- Nr. 14 · 2005 Værdisætning af de danske lyngheder
- Nr. 15 · 2005 Pesticidfri vejdrift - Forsøg på hellearealer
- Nr. 16 · 2005 Pesticidfri vejdrift - Forsøg med cykelstikanter
- Nr. 17 · 2005 Pesticidfri vejdrift - Forsøg langs kantsten
- Nr. 18 · 2005 Pesticidfri vejdrift - Forsøg i nødspor på den sønderjyske motorvej
- Nr. 19 · 2007 Brugerundersøgelse for Skov & Landskab 2007
- Nr. 20 · 2005 Landskabskaraktermetoden - et kompendium
- Nr. 21 · 2005 Kommuners og pendlerregioners sårbarhed over for outsourcing
- Nr. 22 · 2005 Endnu ikke udgivet
- Nr. 23 · 2005 ESPON og NERP i Danmark
- Nr. 24 · 2006 Vegetationsudvikling og nitratudvaskning ved ændret arealanvendelse .....
- Nr. 25 · 2006 Undersøgelse af forskellige dækrodsystemer for bøg og eg ved udplantning i skov
- Nr. 26 · 2006 Endnu ikke udgivet
- Nr. 27 · 2006 Evaluering af træplantningsmetoder i Københavns Kommune
- Nr. 28 · 2006 Værdisætning af syv mulige nationalparker i D
- Nr. 29 · 2006 Skovforædlingens slægtsskabssystem - SFS Databasen
- Nr. 30 · 2006 De danske skoves sundhedstilstand 2001
- Nr. 31 · 2006 De danske skoves sundhedstilstand 2002
- Nr. 32 · 2006 De danske skoves sundhedstilstand 2003
- Nr. 33 · 2006 De danske skoves sundhedstilstand 2004
- Nr. 34 · 2006 Nye spilleregler i dansk naturpolitik?
- Nr. 35 · 2007 Brug og udbud af friluftsfaciliteter på Skov- og Naturstyrelsens arealer
- Nr. 36 · 2007 Alternativer til vejsalt som tømiddel i glatførebekæmpelsen
- Nr. 37 · 2007 Dækrodsplantesystemets betydning for rodudvikling i eg og bøg - konsekvenser for træernes stabilitet
- Nr. 38 · 2007 Park & Natur ved starten af ny kommunestruktur
- Nr. 39 · 2007 De danske skoves sundhedstilstand 2005
- Nr. 40 · 2008 De danske skoves sundhedstilstand. Resultat af overvågningen i 2006
- Nr. 41 · 2008 Indsamling af frø fra Slåen (*Prunus spinosa*) i 2003 og 2004)
- Nr. 42 · 2008 Planlægningsmodeller
- Nr. 43 · 2008 Flis og arbejdsmiljø
- Nr. 44 · 2008 Analyse af det bedst egnede eksisterende udstyr til brug for restaureringsopgaver på højmoser
- Nr. 45 · 2008 Driftsstyring på kirkegårde - nøgletal til belysning af kirkegårdenes forvaltning
- Nr. 46 · 2008 Nitratudvaskning fra skovarealer
- Nr. 47 · 2008 Brugerundersøgelse for Skov & Landskab
- Nr. 48 · 2008 Indsamling af frø fra Engriflet hvidtjørn (*Crataegus monogyna*)
- Nr. 49 · 2008 Anlægsrapport - F410/FP403 Dunet gedebled (*Lonicera xylosteum*)
- Nr. 50 · 2008 Anlægsrapport - F411/FP424 Kvalkved (*Viburnum opulus*)
- Nr. 51 · 2008 Anlægsrapport - F412/FP418 Fjeldribs (*Ribes alpinum*)
- Nr. 52 · 2008 Anlægsrapport - F413/FP294 Dunbirk (*Betula pubescens*)